

Remissyttrande

Ert dnr LI2025/00674
Vårt dnr 2025_13

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.smf@regeringskansliet.se

Stockholm, 2025-06-16

Yttrande över SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordningen

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige, har tagit del av delbetänkandet SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning och lämnar härmed följande yttrande.

IKEM är en bransch- och arbetsgivarorganisation som företräder 1250 svenska och utlandsägda företag med cirka 70 000 medarbetare. Vi företräder företag inom ett flertal branscher bland annat kemi-, plast-, läkemedels och återvinningsindustrin. Många av dessa företag är små och medelstora företag. Företagen arbetar med kemi i vid bemärkelse och står för en fjärdedel av industrins exportvärde och för en femtedel av industrins förädlingsvärde. Våra medlemsföretag producerar bland annat viktiga insatsvaror som är nödvändiga i princip alla förädlingskedjor. Våra företags förmåga att bidra till sina kunders omställning en förutsättning för en lyckad omställning av samhället i stort. Företagen är utpräglat exportorienterade och utsatta för internationell konkurrens. En nyckel till framgång är global konkurrenskraft. Lika spelregler för industrin såväl inom som utanför Europa är en viktig förutsättning både för långsiktig tillväxt och omställning inom industrin

IKEM fokuserar i detta yttrande på ett urval av de föreslagna förändringarna och varken tillstryker eller avstryker övriga förslag.

Sammanfattande synpunkter

Undvik överimplementering:

IKEM uppmanar regeringen att i den kommande propositionen säkerställa att avskogningsförordningen inte överimplementeras, speciellt kring införandet av straffrättsliga sanktioner. Det är vidare viktigt att analysera möjliga synergier med annan lagstiftning kring tillbörlig aktsamhet, såsom Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD), för att minimera dubbel administrativ börda.

Finansiering av kontrollverksamhet:

IKEM avstyrker förslaget att kontrollverksamheten ska vara avgiftsfinansierad. I stället bör systemet vara anslagsfinansierat för att undvika konkurrenssnedvridning och för att minimera administrativa kostnader för både företag och den behöriga myndigheten. IKEM anser att delbetänkandet väl argumenterar för detta alternativ. Det kan inte nog understrykas att förslag som riskerar att ge Sverige konkurrenssnackdelar gentemot andra EU länder och tredje land bör undvikas.

Stöd till näringslivet:

IKEM tillstyrker förslaget att den behöriga myndigheten ska erbjuda rådgivning, information och stöd till verksamhetsutövare och handlare. Med tanke på regelverkets komplexitet och branschövergripande påverkan är detta avgörande för en effektiv och rättssäker tillämpning.

Utformning av sanktionsavgifter:

IKEM uppmanar till försiktighet vid utformning av sanktionsavgifter. Det är avgörande att dessa är rättvisa och proportionerliga. Att slutbetänkandet pekar på att avgift kan utdömas även vid brist på oaktsamhet, samtidigt som formuleringar som " Om det är oskäligt ska någon sanktionsavgift inte tas ut" i samma ansats, öppnar för

tolkningsutrymme, skapar otydlighet och rättsosäkerhet. I fråga om det föreslagna sanktionsavgiftstaket om upp till fyra procent av årsomsättningen intar IKEM i detta skede ingen definitiv ståndpunkt i frågan, men vill understryka vikten av att noggrant utreda potentiella konsekvenser för näringslivets konkurrenskraft och rättssäkerhet.

Slutligen delar IKEM i huvudsak utredningens bedömning rörande den enskildes rätt till rättslig prövning. Det är vidare vår uppfattning att den föreslagna lagstiftningen med fördel bör betraktas som en marknadslagstiftning. IKEM ser också mycket positivt på utredningens förslag att den behöriga myndigheten ska ha ett uttalat ansvar att underlätta för aktörer att efterleva avskogningsförfordningen.

Med vänlig hälsning,
för IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige

Pernilla Åhrlin
Klimat- och miljöpolicyansvarig